

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
00394 / 30.12.2017
și pentru admitere la publicare în volum tipărit****care se bazează pe:****A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii
inclusă în decizie.**

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion		
Opera suspicionată (OS) Suspicious work		Opera autentică (OA) Authentic work
OS	BOLOVAN, Ioan și BOLOVAN, Sorina Paula. <i>Ispititoarea Transilvanie : multiperspectivitate și adevăr în istoria unei provincii.</i> Cluj-Napoca : Școala Ardeleană. 2017.	
OA	POP, Ioan-Aurel și BOLOVAN, Ioan. <i>Istoria Transilvaniei.</i> Cluj-Napoca : Eikon. 2013.	
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
P01 ¹	p.021:17 – p.025:09	p.344:01 – p.346:26
P02	p.076:03 – p.076:12	p.274:32 – p.274:43
P03	p.078:03 – p.079:00	p.347:01 – p.348:16
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.**Note:** By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.**B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.**

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

¹ Pn este numărul piesei de creație care constituie obiectul preluării neconforme.

Fișa de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

- a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.
- b) Plagiatul este definit prin textul legii².

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care³:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspionate de plagiat⁴:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspionate.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piesele de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspionate prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”

² Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

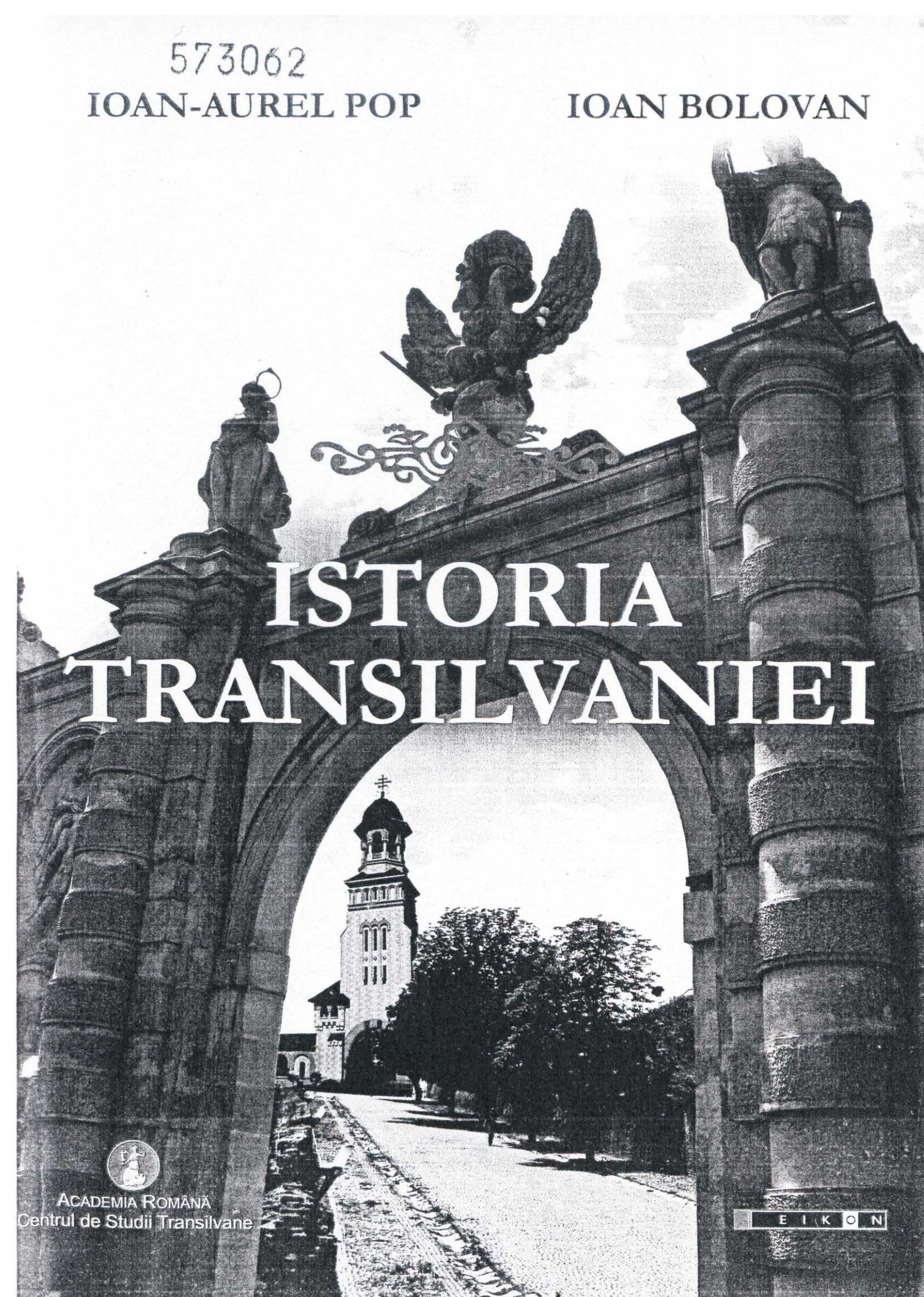
³ ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

⁴ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

573062

IOAN-AUREL POP

IOAN BOLOVAN

ISTORIA TRANSILVANIEI

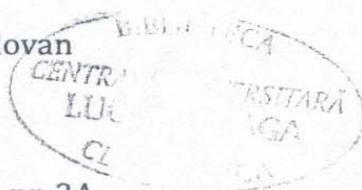

ACADEMIA ROMÂNĂ
Centrul de Studii Transilvane

E I K O N

573062

© Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan

Editura Eikon

Cluj-Napoca, str. București, nr. 3A

Redacția: tel. 0364 117252; 0728 084801; 0728 084802, e-mail: edituraeikon@yahoo.com

Difuzare: tel./fax 0364 117246; 0728 084803, e-mail: eikondifuzare@yahoo.com

web: www.edituraeikon.ro

Editori: Valentin AJDER

Vasile George DÂNCU

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din România (CNCS).

Academia Română, Centrul de Studii Transilvane

Cluj-Napoca, str. Kogălniceanu, nr. 12-14, tel./fax: 0264-446024

e-mail: cst@acad-cluj.ro, www.centruldestudiitransilvane.ro

Persoană de contact: Raveca Divricean

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României.

ISBN Eikon: 978-973-757-845-7

ISBN Academia Română-CST: 978-973-7784-85-8

Imagine coperta I: Ovidiu MANOILESCU

Imagini: Fondul de ilustrații al Filialei Cluj a Bibliotecii Academiei, *Wikipedia.org*

Coperta: G. MULTIMEDIA

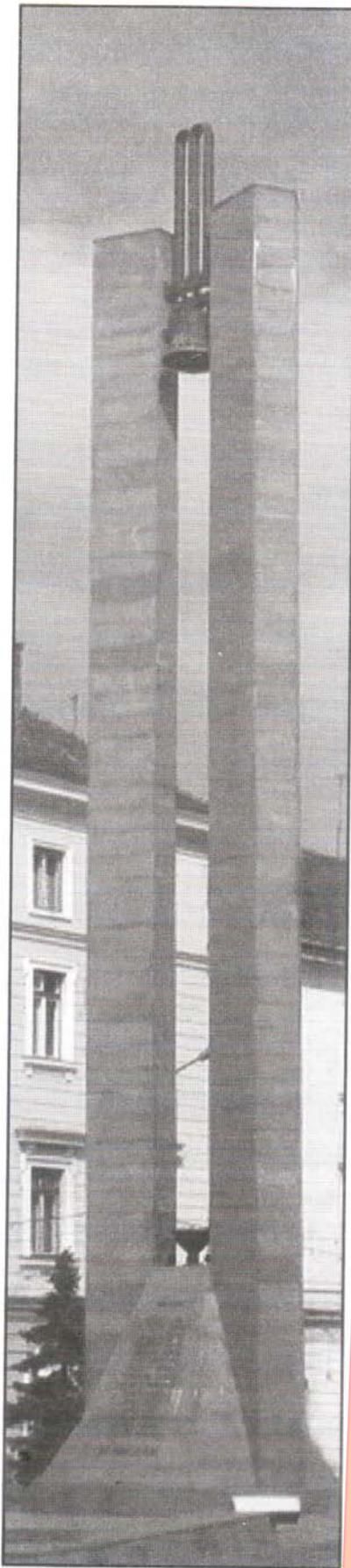
Redactor de carte: Alexandru-Bogdan BUD

Corectură: Virgil LEON, Edit FOGARASI

Tehnoredactare: Ioachim GHERMAN

Fragmente cu argumente demografice din cuprinsul *Memorandului* din 1892:

Uniunea și inaugurarea ei, prin Art. de lege 43:1868, sunt desconsiderarea fățișă a tuturor drepturilor poporului român ca element care compune în absolută majoritate vechia Transilvanie. Facem aproape $\frac{3}{4}$ din populația țării, posedăm și pământul țării în aceeași proporție și în aceeași proporție purtăm și sarcinile comune; e incontestabil dar și dreptul nostru de a fi reprezentați în dietă și de a participa la conducerea afacerilor țării tot în acea proporție. E dureros adevărul că peste 3 milioane dintre supușii Maiestății Voastre nu sunt și nu se consideră reprezentați în dieta țării lor. În Transilvania peste tot, precum și în multe din comitatele ce cad afară de Transilvania, cum sunt Bihorul, Selagiul, Aradul, Timișul, Sătmarul, Maramureșul și Caraș-Severinul, cu totul în 23 comitate românii sunt în majoritate precumpănitoare, ba aproape singura populație. Noi, românii, o populație completă de peste 3 milioane de suflete, contribuim cu sângele și cu averea noastră pentru susținerea statului, nu avem însă pentru înaintarea noastră culturală niciun așezământ susținut de stat. Regatul ungar, afară de Croația, care se bucură de autonomia ei, are o populație de vreo 13.200.000 suflete. Aproape a patra parte din această populație, vreo trei milioane de suflete, sunt românii așezați în mase compacte în vechea Transilvanie, în Banat, în Arad, în Bihor, Selagiu, Sătmar și Maramureș, adică în hotarele orientale ale Monarchiei, pe țărmul stâng al râului Tisa, în triunghiul dintre Tisa și Mureș și între munții mărginași ai Transilvaniei, pe un teritor de vreo 134.630,54 chm, unde ei fac 60-95% din întreaga populație. (Procesul Memorandului românilor din Transilvania: Acte și date, I, p. 15-42)

Monumentul Memorandiștilor, Cluj-Napoca

P02 Aspectele demografice sunt invocate constant pe parcursul *Memorandului*, pentru a evidenția, o dată în plus, injustețea menținerii românilor într-o stare de inferioritate pe pământul pe care ei reprezentau cel mai vechi și cel mai numeros element etnic. În același timp, apelul la argumentul demografic are și o semnificativă componentă ideologică democratică, în acord cu tendințele doctrinare moderne, prezente și în cadrul altor mișcări de emancipare națională din spațiul central și sud-est-european. Pentru elita românească, acțiunea de la Viena a fost edificatoare, dislocând loialismul tradițional al românilor ardeleni față de casa de

P01

Statele, organismele politice suprastatale s-au preocupat, începând cu multe decenii în urmă, să protejeze minoritățile naționale din cadrul statelor, să evite, pe cât posibil, conflictele interetnice și interconfesionale. Încă după Primul Război Mondial, Liga Națiunilor a militat pentru un sistem de protecție a minorităților, care a inclus dreptul la petiție, la identitate culturală, la educație, la folosirea limbii proprii etc. După 1945, drepturile minorităților au fost plasate de la nivel politic la nivel uman, insistându-se pe drepturile fundamentale ale omului. Declarația drepturilor fundamentale ale omului din 1948 nu făcea referire la minorități, în art. 2. stipulându-se că

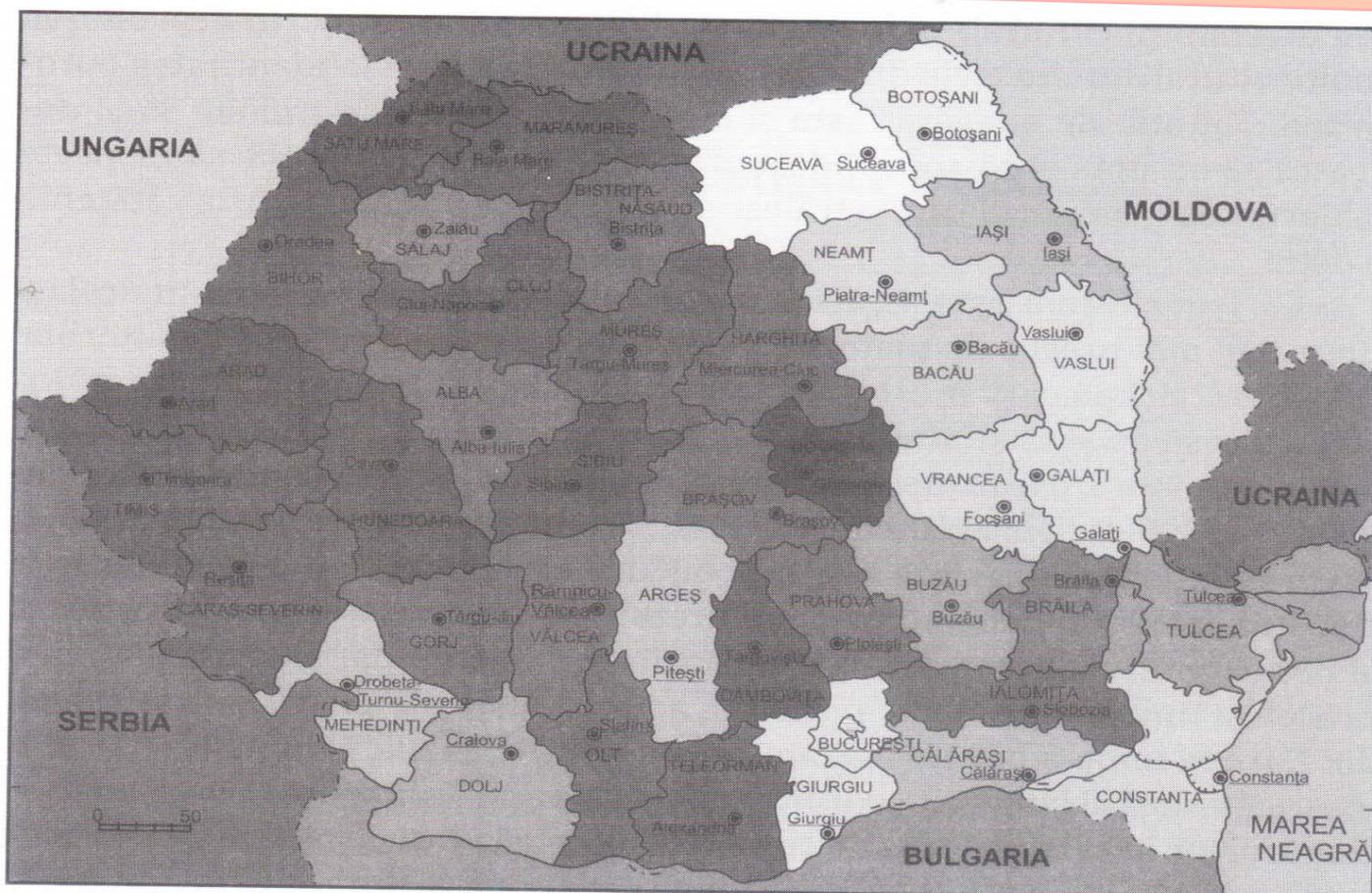
Eleanor Roosevelt cu Declarația drepturilor fundamentale ale omului, 1948

„a fi membru al unei minorități nu poate justifica derogarea sau limitarea drepturilor și libertăților pe care se bazează Declarația drepturilor fundamentale ale omului”. În legislația Uniunii Europene, drepturile individuale s-au bucurat și se bucură de o mare atenție, fie că este vorba de minoritățile sexuale, religioase sau etnolingvistice: absența discriminării bazate pe sex, egalitatea de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește locurile de muncă, promovarea, formarea profesională, egalitatea de trata-

ment în materie de securitate socială etc. circumscriu foarte bine această preocupare. Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale, adoptată la Strasbourg la 1 februarie 1995 și ratificată de România prin Legea nr. 33/1995, promovează nondiscriminarea, egalitatea minorităților naționale cu majoritatea, libertățile individuale: dreptul la reuniune, asociere, expresie, gândire, conștiință. De asemenea, libertatea lingvistică, deschiderea spre celălalt, prezervarea identității culturale sunt probleme care constituie o preocupare constantă a instituțiilor europene. Convenția europeană impune statelor obligația de a promova condiții de natură să permită persoanelor aparținând minorităților naționale să-și mențină și să-și dezvolte cultura, să-și păstreze elementele esențiale ale identității lor, adică religia, limba, tradițiile și patrimoniul cultural.

În același timp, persoanelor aparținând unei minorități naționale le sunt recunoscute o serie de drepturi specifice, între care dreptul de folosire a numelui în limba minoritară, dreptul de a folosi neîngrădit și a învăța în această limbă, de a beneficia de însemne, inscripții și informații în limba respectivă. În acest context însă, se cuvine subliniat faptul că, în spiritul principiului privind egalitatea deplină și efectivă între persoanele aparținând

P03 În ceea ce privește relațiile interetnice din Transilvania după 1918, ele au cunoscut evoluții sinuoase, marcate și de existența regimurilor autoritare și totalitare din secolul recent încheiat, și de efectele celui de al Doilea Război Mondial, care a însemnat, în privința raporturilor umane româno-maghiare, un pas înapoi. Violențele și distrugerile înregistrate în acei ani nu au avut un efect benefic asupra memoriei colective, fiind nevoie de mai multe decenii și de revenirea la democrație pentru ca între cele două etnii să se reinstaureze încrederea reciprocă, menită să conducă la conviețuirea pașnică. Astăzi, lucrurile cunosc o evoluție pozitivă, fapt atestat și de crește-

*România. Harta administrativă
preluată din Istoria României: Compendiu*

rea graduală a căsătoriilor mixte din Transilvania.¹³⁵ În secolul al XXI-lea, în care trăim, este nevoie să se asigure o deplasare a accentului conceptului de toleranță dinspre social-politic spre sfera relațiilor interumane, pentru că, în acești ani, conceptul de toleranță se dovedește insuficient, limitat. Astfel, este nevoie de o trecere de la coexistența tolerantă la o colaborare activă

¹³⁵ Horváth István, Căsătorii mixte româno-maghiare în Transilvania în perioada 1992-2002, în Corneliu Pădurean și Ioan Bolovan (coord.), *Căsătorii mixte în Transilvania, secolul al XIX-lea și începutul secolului XX*, Arad, 2005, p. 285 sqq.

(mutația cea mai semnificativă urmând să fie înlocuirea lui „Eu tolerez” cu „Eu respect”). Aceasta înseamnă, în primul rând, cunoașterea trecutului și abia apoi trecerea la acțiunile practice și pragmatice. Firește că, într-o asemenea perspectivă, educației tinerilor – dar și celei a adulților – îi revine o misiune extrem de importantă. O astfel de educație determină majoritatea să înțeleagă cu adevărat problema minorităților, în sensul acceptării și sprijinirii afirmării identității etnice a acestora prin protejarea culturii, religiei, educației și a limbii fiecăruia. De aceea, atât statul, cât și societatea civilă trebuie să se implice în combaterea discriminării și eliminarea oricărei forme de extremism, șovinism, antisemitism sau separatism teritorial, în susținerea diversității culturale și încurajarea dialogului interetnic, în dezvoltarea multiculturalismului civic din perspectiva apartenenței la identitatea europeană. Tot atât de adevărat este și faptul că minoritățile trebuie să-și dorească să accepte și să consolideze diversitatea multiculturală, să respecte majoritatea în mijlocul căreia trăiesc și să fie loiale statului a cărui cetățenie o dețin.

Transilvania este astăzi o parte a României și a Europei în același timp, dar, mai presus de toate, este patria primitoare a tuturor locuitorilor săi. Pentru prima oară în istorie, sunt acum premise reale pentru ca toți locuitorii ei să fie și să se simtă egali și la ei acasă. Țara nu mai este Transilvania de odinioară, dar urmele istoriei sunt peste tot. În trecut, au suferit și au fost fericiți, adesea în momente diferite, și românii, și maghiarii, și germanii, și evreii etc. Nici suferințele și nici bucuriile nu trebuie uitate. Amintirile trecutului sunt un patrimoniu de neprețuit, iar păstrarea lor este un atribut al popoarelor civilizate. Entitatea transilvană este un dat al trecutului, dar, în același timp, ne însoțește peste tot, astăzi, sub ochii noștri. E singurul loc din Europa unde o biserică bizantină stă lângă o bazilică romanică, lângă o biserică gotică și lângă alta barocă, toate vecine cu o sinagogă! De asemenea, singurul loc în care un locaș de cult ortodox este la câțiva pași de unul greco-catolic, de altul romano-catolic, de unul calvin, de altul luteran sau unitarian. Aceasta spune mai mult despre conviețuirea pașnică decât despre conflicte, iar mesajul acestei lucrări este generos: trecutul trebuie cunoscut nu pentru încrâncenare și răzbunare, ci pentru destindere și înțelegere.